

Respons

Palestina: Smuglertunneler på grensen mellom Gaza og Egypt

Problemstilling/spørsmål:

- Blir mennesker smuglet ut av Gaza gjennom tunnelene?
- Er det mulig å bli smuglet ut gjennom tunnelene dersom man er ettersøkt av Hamas-myndighetene?
- Finnes det eksempler på at palestinere bosatt langs grensen blir presset til å tillate bygging av tunnelåpninger fra deres boliger?

Innledning

Langs grensen mellom Egypt og Gazastripen ved Rafah, eksisterer det i dag en mengde underjordiske tunneler som benyttes til å smugle inn varer til Gaza fra Egypt. Ingen vet eksakt hvor mange tunneler som er operative. Anslag varierer fra et par hundrede opp mot tusen. Ifølge ulike presseoppslag ble de første tunnelene konstruert for å smugle våpen inn til Gazastripen. Etter at Israel innførte en blokadé rundt Gaza i 2007, skal imidlertid tunnelene i økende grad ha blitt benyttet til å smugle inn andre typer varer. Ifølge en diplomatisk kilde i Jerusalem (samtale, juni 2009) er de viktigste produktene bensin, tobakk og kosmetikk, men det smugles også inn en lang rekke andre typer produkter som man ellers ikke kan få tak i på Gazastripen grunnet blokaden. Den samme diplomatiske kilden opplyste at det finnes ulike tunneler for ulike vareslag. Tunnelene som smugler våpen kontrolleres av Hamas. Tunnelene eies og drives av de ulike familiene som bor langs grensen ved Rafah.

Menneskesmugling gjennom tunnelene

En rekke ulike nyhetsoppslag rapporterer om at det foregår smugling av mennesker ut av Gaza gjennom tunnelene. Kildene sier imidlertid intet om omfanget av denne virksomheten, eller hvorledes de som smugles ut eventuelt kommer seg videre fra Egypt til sitt endelige bestemmelsessted. Ifølge en diplomatisk kilde i Jerusalem (samtale, juni 2009), og en representant for FN i Gaza (samtale, juni 2009), er det svært kostbart å la seg smugle ut gjennom tunnelene. Ifølge en artikkel i Timesonline (Martin 2008) koster det tusen dollar å la

seg smugle ut. På ulike blogger oppgis priser på to og tre tusen dollar, men det fremgår ikke hvor disse tallene er hentet fra (Noir 2008, Yahya 2009).

Utreise via tunnelene utenfor Hamas-myndighetens kontroll

Høsten 2008 iverksatte myndighetene i Gaza nye tiltak for å kontrollere tunnelvirksomheten. Eierne av tunnelene ble pålagt å betale årlige lisenser til de kommunale myndighetene i Rafah. De ble også pålagt å skrive arbeidskontrakter med de som arbeidet i tunnelene som bl.a. garanterte kompensasjon for familiene til de som ble skadet eller drept under arbeidet i tunnelene (O'Loughlin 2008, Independent 2008). Ifølge Al Jazeera (2008) begynte Hamas også å foreta inspeksjoner, og man forbød smugling av våpen, narkotika og mennesker. Ifølge en diplomatisk kilde i Jerusalem (samtale, juni 2009) og en representant for FN i Gaza (samtale, juni 2009), var disse bestemmelsene fremdeles gjeldende i juni 2009.

Ifølge en representant for en palestinsk menneskerettighetsorganisasjon i Gaza (e-post, juli 2009), ville det være vanskelig, men ikke nødvendigvis helt umulig, å la seg smugle ut via tunnelene uten myndighetenes kjennskap. Man vet at det foregår ulovlig narkotikasmugling gjennom tunnelene. Det skulle dermed også være mulig å smugle mennesker utenfor Hamas kontroll ifølge denne kilden. En diplomatisk kilde i Jerusalem (samtale, juni 2009) mente at det var mulig å la seg smugle ut via tunnelene utenfor myndighetenes kontroll, selv for ettersøkte personer, så lenge man var villig til å betale en høy nok pris.

Hvorvidt det utøves press mot palestinere som bor langs grensen

Enkelte asylsøkere fra Gaza har anført at de har blitt presset av Hamas eller tunneleiere til å tillate bygging av tunnelåpning under deres hus. Landinfo har ikke funnet nyhetsartikler eller annet kildemateriale som beskriver en slik praksis. En diplomatisk kilde i Jerusalem og en representant for FN i Gaza som Landinfo snakket med under tjenestereisen til de palestinske områdene i juni 2009, kjente ikke til eksempler på at dette hadde forekommet, men utelukket ikke at så kunne skje. De understreket samtidig at de fleste familiene som bodde langs grensen på en eller annen måte var involvert i tunnelsmugling, at det var store inntektsmuligheter forbundet med å åpne en tunnel. Befolkningen langs grensen hadde derfor sterke økonomiske insentiver for å delta i smuglervirksomheten, noe som gjorde det lite sannsynlig at det var nødvendig å anvende press.

En respons er et svar på konkrete spørsmål og problemstillinger som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema eller et spørsmål, men skal gi svar på de konkrete spørsmålene som er stilt, og ellers inneholde det som til enhver tid trengs av bakgrunnsinformasjon.

Referanser

- Al Jazeera (2008, 5. oktober). Tunnels feed besieged Gaza. *Aljazeera*. Tilgjengelig fra: <http://english.aljazeera.net/news/middleeast/2008/10/20081049616279452.html> [lastet ned 12. august 2009]

Respons Palestina: Smuglertunneler på grensen mellom Gaza og Egypt

- Independent (2008, 25. oktober). My descent into Gaza's smuggling underworld. *Independent*. Tilgjengelig fra <http://www.independent.co.uk/news/world/middle-east/my-descent-into-gazas-smuggling-underworld-972788.html> [lastet ned 6. august 2009]
- Martin, Paul (2008, 28. juni). In the tunnels of Gaza, smugglers risk death for weapons and profit. *Timesonline*. Tilgjengelig fra http://www.timesonline.co.uk/tol/news/world/middle_east/article4228420.ece [lastet ned 6. august 2009]
- Noir, Hiyam (2008, 3. august). *Rafah smuggling tunnels - Life - Nerve for Gaza*. Bubbleshare [blogg]. Tilgjengelig fra <http://www.bubbleshare.com/album/434169/overview> [lastet ned 6. august 2009]
- O'Loughlin, Tony (2008, 22. oktober). Hamas exploits boom in Gaza smuggling tunnels. *Guardian*. Tilgjengelig fra <http://www.guardian.co.uk/world/2008/oct/22/hamas-gaza-tunnels-smuggling-egypt> [lastet ned 6. august 2009]
- Yahya, S. N. S. (2009, 22. april). *When smuggling is the only way in, and out: The depriving economic of Gaza*. Big Deal [blogg]. Tilgjengelig fra <http://najwasheikh.blogspot.com/2009/04/when-smuggling-is-only-way-in-and-out.html> [lastet ned 6. august 2009]

Muntlige kilder

- Diplomatsk kilde. Samtale i Jerusalem 2. juni 2009 i forbindelse med Landinfos tjenestereise til de palestinske områdene.
- FN-ansatt i Gaza. Samtale i Gaza 4. juni 2009 i forbindelse med Landinfos tjenestereise til de palestinske områdene.
- Palestinsk menneskerettighetsorganisasjon i Gaza. E-post juli 2009.

© Landinfo 2009

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.